Történelem

Iskolai tanulmányok alatti vizsgák

12. osztály

Az érettségi vizsgakövetelmények témái	A kerettanterv témái	Helye az érettségi követelmények között
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig	**Magyarország a két világháború között** A konszolidáció kezdete folyamata, jellemzői, eredményei és válsága. Államformák, államszervezet A válság és hatása: a belpolitikai élet változásai az 1930-as években. A magyar külpolitika céljai és lehetőségei a két világháború között. Kisállamok, nagyhatalmak. A revízió lépései és politikai következményei Magyarországon. Társadalom és életmód Magyarországon a két világháború között. Szegények és gazdagok világa. Egyenlőség, emancipáció. Tudomány és művészet a két világháború között. Tömegkultúra és -sport. Tömegtájékoztatás, sajtó, propaganda.	9.2 9.3 9.4
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig	**A második világháború** A második világháború kitörése. Hadi és diplomáciai események a Szovjetunió elleni német támadásig. Békék, háború, hadviselés. A fordulat a háború menetében. A szövetségesek együttműködése és győzelme. Egyezmények, szövetségek. A második világháború jellemzői. A holokauszt.	8.7
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús	**Magyarország háborúba lépése és részvétele a keleti fronton.** Kállay Miklós	9.5 9.6

összeomlásig	miniszterelnöksége. A német megszállás és nyilas uralom. Felszabadulás és szovjet megszállás. Háborús veszteségeink. A zsidóüldözés társadalmi, eszmei háttere és holokauszt Magyarországon. A fanatizmus jellemzői és formái.	
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig	**Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése** A nyugati országok gazdasági és katonai integrációja. Az új világgazdasági rendszer kialakulása. *Erőforrások és termelési kultúrák.* A szovjet tömb kialakulása, jellemzői. A hidegháborús szembenállás, a kétpólusú világ, a megosztott Európa. *Egyezmények, szövetségek.* A gyarmati rendszer felbomlása (India, Kína), a „harmadik világ”. A közel-keleti konfliktusok. Izrael Állam létrejötte, az arab világ átalakulása	8.8
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig	**Magyarország 1945–1956 között** *Magyarország szovjetizálása, a kommunista diktatúra kiépítése, jellemzői.* *Függetlenség és alávetettség.* *Az egypárti diktatúra működése a Rákosikorszakban, valamint a gazdasági élet jellegzetességei.* *Világkép, eszmék, ideológiák, társadalomkritika.* *Életmód, életviszonyok, munka, sport, kultúra, szórakozás.* *Az 1956-os forradalom és*	10.1 10.2 10.3 10.4

	szabadságharc okai, háttere, főbb eseményei, jellemzői, szereplői. *Forradalom, reform és kompromisszum*	
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig	**A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása** Szovjet-amerikai konfliktusok, a versengés és együttműködés formái, területei. Demokrácia és a fogyasztói társadalom nyugaton – diktatúra és hiánygazdaság keleten. A vallások, az életmód (szabadidő, sport, turizmus) és a kulturális szokások (divat, zene) változásai a korszakban. A kétpólusú világrend megszűnése: Németország egyesítése, a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése.	8.9
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig	**A Kádár-korszak** Megtorlás és a konszolidáció. Gazdasági reformok, társadalmi változások a Kádár-korszakban. Életmód és mindennapok, a szellemi- és sportélet. A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak. A rendszerváltozás „forgatókönyve”, mérlege, nyertesek és vesztesek. *Forradalom, reform és kompromisszum.* Nemzeti és etnikai kisebbségek Magyarországon a kétpólusú világ időszakában. *Népesség, demográfia.*	10.5 10.6
11. A jelenkor	A határon túli és a világban szétszóródott magyarság helyzete a kétpólusú világ időszakában	11.1 11.2 11.3 11.4

	Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése Az információs – technikai forradalom és a tudásipar. A globális világgazdaság új kihívásai és ellenmondásai. *Technikai fejlődés feltételei és következményei.* *Erőforrások és termelési kultúrák.* A fenntarthatóság dilemmái. A civilizációk, kultúrák közötti ellentétek kiéleződése. Az egypólusútól a többpólusú világrend felé. A mediatizált világ. A tömegkultúra új jelenségei napjainkban. *Tömegtájékoztatás, sajtó, propaganda.* Az Európai Unió alapelvei, intézményei, működése és problémái.	11.5
12. A mai magyar társadalom és életmód	**A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon** A posztszocialista régió és Magyarország helyzete, problémái 1990 után. A közjogi rendszer jogállami átalakítása és intézményrendszere 1990 után. *Hatalommegosztás formái, színterei.* A piacgazdaságra való áttérés és az átalakulás ellentmondásai, regionális gazdasági különbségek. Magyarország euroatlanti csatlakozásának folyamata *Fölzárkózás, lemaradás.* A társadalmi egyenlőtlenségek és a mobilitás problémái. A magyarországi cigányok (romák). *Nők, férfiak*	12.1 12.2 12.3 12.4 12.5

	életmódja és társadalmi helyzete, életformák, szegények és gazdagok világa. A határon túli magyarság helyzete. Magyarok a nagyvilágban. *Kisebbség, többség, nemzetiségek*	
11. A jelenkor	**Társadalmi ismeretek** Családformák a mai világban. Kortárscsoport és ifjúsági szubkultúrák. A helyi társadalom, a civil társadalom és az önkéntesség Nemzet és nemzetiség. Kulturális és etnikai kisebbségek Magyarországon. Esélyegyenlőtlenség és hátrányos társadalmi helyzet. Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás. A nagy ellátórendszerek (egészségügy, társadalombiztosítás, oktatás) megismerése. **Állampolgári ismeretek** Állampolgári jogok és kötelességek. Magyarország és az Európai Unió politikai intézményrendszere. A magyar és az európai állampolgárság legfontosabb ismérvei. A magyar választási rendszer (országgyűlési és helyhatósági választások). A politikai részvétel formái. A közvetett és a közvetlen demokrácia eszköztára **Pénzügyi és gazdasági kultúra** Az állam gazdasági szerepvállalása és kapcsolata	11.1 11.2 11.3 11.4 11.5 12.1 12.2 12.3 12.4 12.5

	a gazdaság különböző szereplőivel. Az állam bevételei. Az állam stabilizációs, redisztribúciós és tőkeallokációs feladatai. A költségvetési és a monetáris politika eszköztára, szerepe a gazdaságpolitikai célok megvalósításában. A pénzpiac működése, megtakarítók és forrásigénylők. A pénzügyi közvetítők helye a nemzetgazdaságban. A vállalkozások helye a nemzetgazdaságban, szerepük a GDP megtermelésében. Vállalkozási formák. Vállalkozások létrehozása és működtetése. A vállalkozások és a piac kapcsolata. Az üzleti terv. **Munkavállalás** A munkaerő és a piac kapcsolata. Munkaerőpiaci elvárások itthon és külföldön. Szakképzettség. Álláskeresési technikák. Pályakezdés, beilleszkedés a munkahelyi közösségbe. Munkajogi alapok. Foglalkoztatási formák. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek (munkaszerződés, bérszámítás, adózás, egészségbiztosítás és nyugdíjbiztosítás, kollektív szerződés). A munkaviszony megszűnése, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás, visszatérés a foglalkoztatásba	